

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 1Er/2688/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6914215408
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zoltán Boros
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2016:6914215408.2

Uznesenie

Okresný súd Rimavská Sobota v exekučnej veci oprávneného CD Consulting s. r. o. so sídlom Politických väznů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, identifikačné číslo: 26 429 705, zast. Fridrich Paľko s. r. o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava proti povinnému Z. B.U., T. X. X. XXXX, H. C. XX, Š. B. G., vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorský úrad Bratislava, Záhradnícka 60 pod sp. zn. EX 43720/14 o vymoženie 1.078,87 eura o návrhu na zmenu oprávneného a postupujúc podľa § 243f zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení (ďalej len Exekučný poriadok) takto

rozhodol:

I. Z a m i e t a návrh na zmenu oprávneného podaný spoločnosťou Private Capital Investments Limited so sídlom 83 83 Ducie Street, M1 2JQ Manchester, Veľká Británia, identifikačné číslo: 09252000.

II. Exekúciu z a s t a v u j e.

III. O trovách exekúcie r o z h o d n e po právoplatnosti uznesenia o zastavení exekúcie.

odôvodnenie:

Oprávnený dňa 21. 11. 2014 podal návrh na vykonanie exekúcie, ktorým žiadal vymôcť sumu 1.078,87 eura s príslušenstvom (uvedeným v návrhu) od povinného na základe rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 1. 10. 2014, č. k. 12C/113/2014-21, ktorým bol povinný zaviazaný na plnenie na základe zmenky vystavenej na rad spoločnosti POHOTOVOST' s. r. o., následne indosovanej na oprávneného. Súdny exekútor bol exekučným súdom poverený vykonaním exekúcie.

Spoločnosť Private Capital Investments Limited podaním zo dňa 20. 1. 2016 požiadala o zmenu oprávneného tak, že na miesto pôvodného oprávneného CD Consulting s. r. o. so sídlom Politických väznů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, identifikačné číslo: 26 429 705 vstúpi do konania spoločnosť Private Capital Investments Limited v tom čase so sídlom 18-22 Stoney Lane, Yardley, Birmingham, B25 8YP, Veľká Británia, identifikačné číslo: 09252000 (po zmene sídla 83 83 Ducie Street, M1 2JQ Manchester, Veľká Británia). Oznamila, že na základe rámcovej zmluvy o postúpení judikovaných pohľadávok zo dňa 23. 12. 2015 a podľa jej prílohy nadobudla pohľadávku voči povinnému. Vo svojom podaní zároveň uviedla, že v jej osobe sa nejedná o pôvodného ani následného majiteľa zmenky, ani o indosatára a nemá žiadny vzťah s povinným podľa § 17 zák. č. 191/1950 Zb. zmenkový a šekový zákon v znení neskorších zmien a doplnkov. Z tohto dôvodu jej nevznikla povinnosť doplniť návrh na vykonanie exekúcie postupom podľa § 243 ods. 1 Exekučného poriadku o náležitosti v zmysle § 39 ods. 4 Exekučného poriadku. Súdny exekútor predložil podanie uvedenej spoločnosti exekučnému súdu na rozhodnutie.

Podľa § 37 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Exekučný poriadok“) účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby

sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu podľa § 41. Ak nastanú skutočnosti, na ktorých základe dochádza k prevodu alebo prechodu práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu, sú účastníci konania povinní bez zbytočného odkladu písomne oznámiť tieto skutočnosti exekútorovi. Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prevod alebo prechod práv alebo povinností. Návrh na pripustenie zmeny účastníkov konania je exekútor povinný súdu doručiť v lehote 14 dní odo dňa, keď sa o týchto skutočnostiach dozvedel. Súd rozhodne do 60 dní od doručenia návrhu uznesením. Rozhodnutie sa doručí exekútorovi, oprávnenému a povinnému, ktorí sú označení v exekučnom titule, a tomu účastníkovi, na ktorého právo alebo povinnosť prešla..

Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia ak k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z exekučného titulu dôjde po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, pokračuje exekútor vo vykonávaní exekúcie na základe pôvodného poverenia, ku ktorému priloží originál právoplatného rozhodnutia súdu o pripustení zmeny alebo odpis rozhodnutia.

Podľa § 21 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších zmien a doplnkov na prevod listinného cenného papiera na rad sa vyžaduje aj rubopis. Rubopisom prechádzajú všetky práva spojené s listinným cenným papierom, ak osobitný zákon neustanovuje inak a nemožno ho viazať na splnenie podmienky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov) neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku exekúciu môže súd zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona.

Podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v znení neskorších predpisov v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie nedoplní v lehote podľa odseku 1, súd exekúciu zastaví.

Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opíše aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

K výroku č. I. :

Ustanovenie § 37 ods. 3, 4 Exekučného poriadku komplexným spôsobom upravuje postup pri zmene účastníka exekučného konania. Ide o právnu normu, ktorá je vo vzťahu špeciality k ustanoveniu § 92 ods. 2,3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len "O. s. p."). Návrh na zmenu účastníka konania je oprávnený podať len účastník konania, t. j. oprávnený alebo povinný (§ 37 ods. 1 Exekučného poriadku). Iná osoba sa za účastníka konania považuje len v prípade, ak mu toto postavenie priznáva zákon (napr. súdnemu exekútorovi pri rozhodovaní o trovách exekúcie). Žiadne ustanovenie Exekučného poriadku v súvislosti s oprávnením podať návrh na pripustenie zmeny oprávneného nepriznáva postavenie účastníka konania subjektu, ktorý nadobudol vymáhanú pohľadávku postúpením pohľadávky. Rozširujúci výklad v tejto súvislosti nie je namieste.

Subjektom oprávneným disponovať s podaným návrhom je jedine oprávnený a len jemu prislúcha, aby navrhol svoje vystúpenie z konania s tým, že na jeho miesto do konania vstúpi iný subjekt. V tomto aspekte je právna úprava nachádzajúca sa v Exekučnom poriadku odlišná od právnej úpravy zmeny účastníka konania podľa § 92 ods. 2 O. s. p., kde zmenu účastníka môže iniciovať aj subjekt, na ktorého prešlo právo alebo povinnosť, o ktorých sa koná. V dôsledku existencie osobitnej úpravy však nie je dôvod aplikovať ustanovenie § 92 ods. 2 O. s. p. v naznačenom smere. Len pre ilustráciu súd poznamenáva, že podľa § 80 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok s účinnosťou od 1. 7. 2016 bude možné rozhodovať o zmene žalobcu alebo žalovaného výlučne na návrh žalobcu. Nová právna úprava civilného procesu (ktorá sa na predmetnú vec samozrejme v súčasnosti neaplikuje) teda vychádza z ešte užšieho vymedzenia subjektov aktívne legitimovaných na podanie návrhu na zmenu strany civilného procesu, takto vyzdvihujúc suverénne postavenie žalobcu ako pána sporu v otázkach súvisiacich s vymedzením okruhu sporových strán. Súčasný oprávnený nedal sám návrh na pripustenie zmeny oprávneného a nevyjadril sa ani k výzve súdu doručenej právnenému zástupcovi oprávneného dňa 7. 4. 2016, ktorou súd oznámil, že došlo k podaniu návrhu na pripustenie zmeny oprávneného zo strany postupníka - spoločnosti Private Capital Investments Limited. Pre absenciu legitímácie na podanie návrhu na zmenu oprávneného súd návrh postupníka ako nedôvodný zamietol.

Nad rámec uvedeného súd dodáva, že pripustenie zmeny oprávneného vylučuje aj skutočnosť, že nebolo preukázané, že na spoločnosť Private Capital Investments Limited prešlo právo z exekučného titulu (§ 37 ods. 3 prvá veta Exekučného poriadku). Zmenku vystavenú ako listinný cenný papier na rad nemožno platne postúpiť bez rubopisu (porovnaj s rozhodnutím NS SR sp. zn. Obdo V 82/2003, zverejnenom v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. 50/2005, ktoré je plne aplikovateľné aj pri použití novej právnej úpravy - § 21 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). Postupník sám uvádza, že nie je indosatárom. Zo žiadneho ustanovenia nášho právneho poriadku nevyplýva, že právoplatný rozsudok súdu, ktorý priznal právo zo zmenky, vytvára nový záväzok namiesto pôvodne existujúceho. Naopak platí, že aj po rozhodnutí súdu ostáva hmotnoprávny charakter pohľadávky nezmenený a záväzkový vzťah môže byť naďalej dotknutý zmenami vychádzajúcimi z hmotného práva (napr. v podobe vzdania sa nároku, nahradenia pôvodného záväzku novým, ale aj postúpenia pohľadávky). V tomto zmysle nemožno platne postúpiť akúsi „abstraktnú“ pohľadávku vyplývajúcu z exekučného titulu, ale len pohľadávku vyplývajúcu z hmotného práva, rešpektujúc požiadavky kladené hmotným právom na platnosť právneho úkonu. Pri absencii prevodu zmenky indosamentom (rubopisom) nemohlo platne dôjsť k prevodu vymáhaného nároku na postupníka pre rozpor právneho úkonu so zákonom. Vo zvolenom spôsobe prevodu pohľadávky súd vidí aj snahu obísť zákonnú povinnosť doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 243f ods. 1 v spojení s § 39 ods. 4 Exekučného poriadku. Zmluva bola uzavretá v deň nadobudnutia účinnosti zákona č. 438/2015 v Zbierke zákonov. Zmluvné strany si pri existencii domnienky o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov museli byť vedomé povinností, ktoré novela ukladala oprávnenému ako indosatárovi zmenky. Pokiaľ zvolili taký spôsob prevodu, ktorý by pri doslovnom výklade predmetných ustanovení oslobodil postupníka od tejto povinnosti, ide zjavne o konanie s úmyslom obísť ustanovenia § 243f ods. 1 v spojení s § 39 ods. 4 Exekučného poriadku. V dôsledku vyššie uvedených skutočností je potrebné zmluvu o postúpení pohľadávok považovať za neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom, ako aj pre obchádzanie zákona (§ 39 Občianskeho zákonníka). Na právny úkon, ktorý je absolútne neplatný, sa hľadí, ako keby nikdy neexistoval a tento nemôže vyvolať právne účinky ani v rovine procesného práva. Ide o ďalší dôvod, pre ktorý návrhu na zmenu oprávneného nemožno vyhovieť.

K výroku č. II. :

Exekučným titulom je v danom prípade rozsudok vydaný v konaní podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 7. 2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Z odôvodnenia exekučného titulu vyplýva, že nárok bol oprávnenému priznaný ako nárok z vlastnej zmenky vystavenej povinným na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ s. r. o., ktorá bola následne indosovaná na oprávneného. Vzhľadom na to, že v sporovom konaní si oprávnený uplatňoval nárok zo zmenky voči povinnému, ktorý je fyzickou osobou, došlo v zmysle § 243f ods. 3 Exekučného poriadku k odloženiu exekúcie zo zákona počnúc dňom 23. 12. 2015. Podľa ustanovenia § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v spojení s § 39 ods. 4 Exekučného poriadku zároveň vznikla oprávnenému povinnosť doplniť návrh na vykonanie exekúcie o opis rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa vlastného vzťahu s povinným, a to aj v prípade, ak ide o oprávneného, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K doplneniu návrhu musia byť pripojené aj dôkazy,

ktoré tieto skutočnosti osvedčujú. Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že uvedená právna povinnosť môže byť splnená jedine aktívnym konaním oprávneného a nikoho iného. Návrh na vykonanie exekúcie podala spoločnosť CD Consulting s. r. o. a v tejto procesnej pozícii vystupovala aj ku dňu 23. 12. 2015, kedy nadobudla účinnosť novelizácia Exekučného poriadku vykonaná zákonom č. 438/2015 Z. z. Povinnosť doplniť návrh na vykonanie exekúcie sa preto vzťahuje na spoločnosť CD Consulting, s. r. o. a nič na to nemení ani skutočnosť, že podaním datovaným dňa 20. 1. 2016 následne došlo k podaniu návrhu na zmenu oprávneného. K zmene účastníctva dochádza až vtedy, keď súd zmenu pripustí. To znamená, že pokiaľ o návrhu na zmenu oprávneného súd právoplatne nerozhodne, zostáva okruh účastníkov konania nezmenený. Podaním spoločnosti Private Capital Investments Limited, ktoré malo byť podľa svojho obsahu aj doplnením návrhu podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku, nemohla byť splnená povinnosť uložená týmto zákonným ustanovením. Nešlo totiž o podanie subjektu, ktorý v konaní vystupuje ako oprávnený a ktorý ako jediný môže disponovať s návrhom na vykonanie exekúcie vrátane jeho doplnenia. Súd konštatuje, že oprávnený návrh v lehote podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku nedoplnil, preto bol súd nútený exekúciu zastaviť podľa § 57 ods. 2 v spojení s § 243f ods. 5 Exekučného poriadku.

K výroku č. III. :

O trovách exekúcie súd rozhodne po právoplatnosti tohto uznesenia s poukazom na § 251 ods. 4 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 3 O. s. p., keďže v súčasnosti nemá k dispozícii vyčíslenie trov exekúcie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.